

התנא רבי ישמעאל (רבי ישמעאל בן אלישע) 45 מחלוקות

<p>ת"ר ואספת דגנך מה ת"ל לפי שנא' (יהושע א, ח) לא ימוש ספר התורה הזה מפיו יכול דברים ככתבן ת"ל ואספת דגנך הנהג בהן מנהג דרך ארץ דברי ר' ישמעאל ר"ש בן יוחי אומר אפשר אדם חורש בשעת חרישה וזורע בשעת זריעה וקוצר בשעת קצירה ודש בשעת דישה וזורה בשעת הרוח תורה מה תהא עליה אלא בזמן שישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית ע"י אחרים שנא' (ישעיהו סא, ה) ועמדו זרים ורעו צאנכם וגו' ובזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית ע"י עצמן שנא' (דברים יא, יד) ואספת דגנך</p>	<p>ברכות לה:ב</p>
<p>אמר ר' עקיבא מה מצינו בבית הכנסת אחד מרובים ואחד מועטים אומר ברכו את ה' רבי ישמעאל אומר ברכו את ה' המבורך</p>	<p>ברכות מט:ב</p>
<p>אין מדליקין בשמן שריפה ביר"ט רבי ישמעאל אומר אין מדליקין בעטרן מפני כבוד השבת וחכמים מתירין בכל השמנים בשמן שומשמן בשמן צנונות בשמן דגים בשמן פקועות בעטרן ובנפט ר' טרפון אומר אין מדליקין אלא בשמן זית בלבד</p>	<p>שבת כד:ב</p>
<p>ר"ש בן אלעזר אומר אין מדליקין בצרי וכן היה רבי שמעון בן אלעזר אומר צרי אינו אלא שרף מעצי הקטף ר' ישמעאל אומר כל היוצא מן העץ אין מדליקין בו ר' ישמעאל בן ברוקה אומר אין מדליקין אלא ביוצא מן הפרי ר' טרפון אומר אין מדליקין אלא בשמן זית בלבד</p>	<p>שבת כו:א</p>
<p>ת"ר פולטת שכבת זרע ביום השלישי טהורה דברי רבי אלעזר בן עזריה רבי ישמעאל אומר פעמים שהן ד' עונות פעמים שהן ה' עונות פעמים שהן ו' עונות רבי עקיבא אומר לעולם ה' ואם יצאתה מקצת עונה ראשונה נותנין לה מקצת עונה ששית</p>	<p>שבת פו:א</p>
<p>כשתמצא לומר לדברי רבי ישמעאל נדרים ונדבות קריבין ביר"ט וכי איצטריך קרא ליוה"כ לדברי ר"ע נדרים ונדבות אין קריבין ביר"ט</p>	<p>שבת קיד:א</p>
<p>עולת שבת בשבתו לימד על חלבי שבת שקריבין ביום הכיפורים יכול אף של יוה"כ בשבת ת"ל בשבתו דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר עולת שבת בשבתו לימד על חלבי שבת שקריבין ביר"ט יכול אף ביוה"כ ת"ל בשבתו</p>	<p>שבת קיד:א</p>
<p>תנן התם רבב על המרדע חוצץ רשב"ג אומר עד כאיסר האיטלקי ועל הבגדים מצד אחד אינו חוצץ משני צדדין חוצץ רבי יהודה אומר משום רבי ישמעאל אף מצד אחד חוצץ</p>	<p>שבת קיד:א</p>
<p>תניא נמי הכי אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתים מערב יום טוב או אינו אלא ביום טוב עצמו ת"ל לא תשחט על חמץ דם זבחי לא תשחט את הפסח ועדיין חמץ קיים דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר אינו צריך הרי הוא אומר (שמות יב, טו) אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתים וכתוב כל מלאכה לא (תעשו) ומצינו להבערה שהיא אב מלאכה</p>	<p>פסחים ה:א</p>
<p>ת"ר כסידורו בחול כך סידורו בשבת דברי ר' ישמעאל רבי עקיבא אומר כסידורו בערב פסח</p>	<p>פסחים נח:א</p>
<p>אמר אביי הכי קאמר כסידורו בחול בערב הפסח כך סידורו בשבת בערב הפסח דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר כסידורו בערב הפסח שחל להיות בערב שבת כך סידורו בשבת</p>	<p>פסחים נח:א</p>
<p>ת"ר כסידורו בחול כך סידורו בשבת דברי ר' ישמעאל רבי עקיבא אומר כסידורו בערב פסח</p>	<p>פסחים נח:א</p>
<p>במאי קא מיפלגי במוספין קודמין לבזיכין קמיפלגי רבי ישמעאל סבר מוספין קודמין לבזיכין עבד להו למוספין בשש ובזיכין בשבע ועביד ליה לתמיד בשבע ומחצה רבי עקיבא סבר בזיכין קודמין למוספין בזיכין בחמש ומוספין בשש ועביד ליה לתמיד בשש ומחצה</p>	<p>פסחים נח:א</p>
<p>במאי קמיפלגי בגזרת נדבות ונדריים קמיפלגי ר' ישמעאל סבר גזרינן שבת אטו חול ור' עקיבא סבר לא גזרינן</p>	<p>פסחים נח:ב</p>
<p>תמיד כל השנה כולה קרב כהלכתו נשחט בשמונה ומחצה וקרב בט' ומחצה ובערב הפסח נשחט בז' ומחצה וקרב בח' ומחצה חל להיות בשבת כחל להיות בשני בשבת דברי ר' ישמעאל ר"ע אומר כסידורו בערב הפסח</p>	<p>פסחים נח:ב</p>
<p>בירך ברכת הפסח פטר את של זבח בירך את של זבח לא פטר את של פסח דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר לא זו פוטרת זו ולא זו פוטרת זו</p>	<p>פסחים קכא:א</p>
<p>דתניא (שמות לד, כא) בחריש ובקציר תשבות ר"ע אומר אינו צריך לומר חריש וקציר של שביעית שהרי כבר נאמר (ויקרא כה, ד) שדך לא תזרע וגו' אלא חריש של ערב שביעית הנכנס לשביעית וקציר של שביעית היוצא למוצאי שביעית ר' ישמעאל אומר מה חריש רשות אף קציר רשות יצא קציר העומר שהוא מצוה</p>	<p>ראש השנה יא:א</p>

התנא רבי ישמעאל (רבי ישמעאל בן אלישע) 45 מחלוקות

<p>יומא לט:א</p>	<p>טרף בקלפי והעלה שני גורלות אחד כתוב עליו לשם ואחד כתוב עליו לעזאזל הסגן בימינו וראש בית אב משמאלו אם של שם עלה בימינו הסגן אומר לו אישי כהן גדול הגבה ימינך ואם של שם עלה בשמאלו ראש בית אב אומר לו אישי כ"ג הגבה שמאלך נתנן על שני השעירים ואומר לה' חטאת רבי ישמעאל אומר לא היה צריך לומר חטאת אלא לה' והן עונין אחריו ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד</p>
<p>יומא נט:א</p>	<p>תניא ר' ישמעאל אומר זה וזה יסוד מערבי ר' שמעון בן יוחאי אומר זה וזה יסוד דרומי בשלמא ר' ישמעאל קסבר ילמד סתום ממפורש אלא ר' שמעון בן יוחאי מאי טעמא אמר רב אשי קסבר פתחא בדרום</p>
<p>יומא סח:ב</p>	<p>אמרו לו לכהן גדול הגיע שעיר למדבר ומניין היו יודעין שהגיע שעיר למדבר דירכאות היו עושין ומניפין בסודרין ויודעין שהגיע שעיר למדבר אמר ר' יהודה והלא סימן גדול היה להם מירושלים ועד בית חדודו שלשה מילין הולכין מיל וחוזרין מיל ושוהין כדי מיל ויודעין שהגיע שעיר למדבר ר' ישמעאל אומר והלא סימן אחר היה להם לשון של זהרית היה קשור על פתחו של היכל וכשהגיע שעיר למדבר היה הלשון מלבין שנאמר (ישעיהו א, יח) אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו</p>
<p>סוכה לד:ב</p>	<p>ר' ישמעאל אומר שלשה הדסים ושתי ערבות לולב אחד ואתרוג אחד אפילו שנים קטומים ואחד אינו קטום ר' טרפון אומר אפי' שלשתן קטומים ר"ע אומר כשם שלולב אחד ואתרוג אחד כך הדס אחד וערבה אחת</p>
<p>מגילה כג:א</p>	<p>דתניא ביו"ט חמשה וביורה"כ ששה ובשבת שבעה אין פוחתין מהן ואין מוסיפין עליהן דברי ר' ישמעאל ר"ע אומר ביו"ט חמשה וביום הכפורים שבעה ובשבת ששה אין פוחתין מהן אבל מוסיפין עליהן</p>
<p>מועד קטן כד:ב</p>	<p>רבי מאיר בשם רבי ישמעאל אומר עניים בני שלש עשירים בני חמש רבי יהודה אומר משמו עניים בני חמש עשירים בני שש ובני זקנים כבני עניים</p>
<p>מועד קטן כח:ב</p>	<p>נשים במועד מענות אבל לא מטפחות ר' ישמעאל אומר הסמוכות למטה מטפחות בראשי חדשים בחנוכה ובפורים מענות ומטפחות בזה וזה לא מקוננות נקבר המת לא מענות ולא מטפחות</p>
<p>יבמות מח:ב</p>	<p>ת"ר מקיימין עבדים שאינם מלין דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר אין מקיימין</p>
<p>כתובות עג:ב</p>	<p>קידשה בטעות ופחות משהו פרוטה וכן קטן שקידש אע"פ ששלח סבלונות לאחר מיכן אינה מקודשת שמחמת קדושין הראשונים שלח ואם בעלו קנו ר' שמעון בן יהודה משום ר' ישמעאל אמר אם בעלו לא קנו</p>
<p>כתובות קו:ב</p>	<p>דתנן מותר תרומה מה היו עושין בה ריקועי זהב ציפוי לבית קדשי הקדשים ר' ישמעאל אומר מותר פירות לקיץ המזבח מותר תרומה לכלי שרת ר"ע אומר מותר תרומה לקיץ המזבח מותר נסכים לכלי שרת רבי חנינא סגן הכהנים אומר מותר נסכים לקיץ המזבח מותר תרומה לכלי שרת</p>
<p>כתובות קו:ב</p>	<p>דתנן מותר שירי לשכה מה היו עושין בהן לוקחין בהן יינות שמנים וסלתות והשכר להקדש דברי ר' ישמעאל רבי עקיבא אומר אין משתכרין בשל הקדש אף לא בשל עניים בשל הקדש</p>
<p>נדרים פז:ב</p>	<p>אמרה קונם תאנים וענבים אלו שאני טועמת קיים לתאנים כולו קיים הפר לתאנים אינו מופר עד שיפר אף לענבים דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר הרי הוא אומר אישה יקימנו ואישה יפרנו מה יקימנו ממנו אף יפרנו ממנו ורבי ישמעאל מי כתיב יפר ממנו ורבי עקיבא מקיש הפרה להקמה מה הקמה ממנו אף הפרה ממנו</p>
<p>נדרים פט:א</p>	<p>תניא אלמנה וגרושה שאמרה הריני נזירה לכשאנשא ונשאת ר' ישמעאל אומר יפר ור"ע אומר לא יפר</p>
<p>נזיר כה:א</p>	<p>תנא דבי ר' ישמעאל (דברים יב, כו) רק קדשיך אשר יהיו לך ונדריך בולדי קדשים ובתמורתם הכתוב מדבר מה תקנתן (דברים יב, כו) תשא ובאת אל המקום אשר יבחר ה' יכול יעלם לבית הבחירה וימנע מהם מים ומזון בשביל שימותו ת"ל (דברים יב, כו) ועשית עולותיך הבשר והדם לומר לך כדרך שאתה נוהג בעולה נוהג בתמורתה כדרך שאתה נוהג בשלמים נוהג בולדיהם יכול אף ולד חטאת ותמורת אשם כן ת"ל רק דברי ר' ישמעאל ר"ע אומר אינו צריך הרי הוא אומר אשם הוא בהוייתו יהא קתני יכול יעלם לבית הבחירה וימנע מהם מים ומזון בשביל שימותו ת"ל ועשית עולותיך</p>
<p>סוטה ג:א</p>	<p>וקנא את אשתו רשות דברי רבי ישמעאל ורבי עקיבא אומר חובה (ויקרא כא, ג) לה יטמא רשות דברי רבי ישמעאל ור"ע אומר חובה (ויקרא כה, מו) לעולם בהם תעבודו רשות דברי רבי ישמעאל ר' עקיבא אומר חובה</p>
<p>סוטה ד:א</p>	<p>וכמה שיעור סתירה כדי טומאה כדי ביאה כדי העראה כדי הקפת דקל דברי רבי ישמעאל ר"א אומר כדי מזיגת הכוס רבי יהושע אומר כדי לשתותו בן עזאי אומר כדי לצלות ביצה ר"ע אומר כדי לגומעה רבי יהודה בן בתירא אומר כדי לגמוע שלש ביצים זו אחר זו ר"א בן ירמיה אומר כדי לקשור גדיי נימא חנין בן פנחס אומר כדי שתושיט ידה לתוך פיה ליטול קיסם פלימו אומר כדי שתושיט ידה לסל ליטול ככר</p>

התנא רבי ישמעאל (רבי ישמעאל בן אלישע) 45 מחלוקות

<p>דאמר ר' יוחנן מי כיוור רבי ישמעאל אומר מי מעיין הן וחכ"א משאר מימות</p>	<p>סוטה טו:ב</p>
<p>תנו רבנן שלשה צריכין שיראו עפר סוטה ואפר פרה ורוק יבמה משום רבי ישמעאל אמרו אף דם צפור מאי טעמא דרבי ישמעאל דכתיב (ויקרא יד, נא) וטבל אותם בדם הצפור</p>	<p>סוטה טז:ב</p>
<p>לכדתניא ונקתה ונזרעה [זרע] שאם היתה עקרה נפקדת דברי ר' עקיבא אמר לו ר' ישמעאל אם כן יסתרו כל העקרות ויפקדו וזו הואיל ולא נסתרה הפסידה אם כן מה תלמוד לומר ונקתה ונזרעה זרע שאם היתה יולדת בצער יולדת בריוח נקבות יולדת זכרים קצרים יולדת ארוכים שחורים יולדת לבנים</p>	<p>סוטה כז:א</p>
<p>דתניא רבי ישמעאל אומר כללות נאמרו בסיני ופרטות באהל מועד ר' עקיבא אומר כללות ופרטות נאמרו בסיני ונשנו באהל מועד ונשתלשו בערבות מואב ואין לך כל דבר מצוה ומצוה שכתובה בתורה שלא נכרתו עליה ארבעים ושמונה בריתות</p>	<p>סוטה לז:ב</p>
<p>ת"ר לעולם בהם תעבודו רשות דברי רבי ישמעאל ר"ע אומר חובה</p>	<p>גיטין לח:ב</p>
<p>דתניא בכולן עבד יוצא בהן לחירות וצריך גט שחרור מרבו דברי ר' ישמעאל ר"מ אומר אינו צריך ר"א אומר צריך רבי טרפון אומר אינו צריך ר"ע אומר צריך</p>	<p>גיטין מב:ב</p>
<p>דתניא מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם מיטב שדהו של ניזק ומיטב כרמו של ניזק דברי רבי ישמעאל רע"א לא בא הכתוב אלא לגבות לניזקין מן העידית וק"ו להקדש</p>	<p>גיטין מח:ב</p>
<p>הכא במאי עסקינן כגון שהיתה עידית דניזק כזיבורית דמזיק רבי ישמעאל סבר בדניזק שיימינן ור"ע סבר בדמזיק שיימינן</p>	<p>גיטין מט:א</p>
<p>תניא בהדיא (שמות כב, ז) מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם מיטב שדהו של ניזק ומיטב כרמו של ניזק דברי רבי ישמעאל רע"א מיטב שדהו של מזיק ומיטב כרמו של מזיק</p>	<p>גיטין מט:ב</p>
<p>במאי קמיפלגי בקירבו נסכים במדבר קא מיפלגי ר' ישמעאל סבר לא קירבו נסכים במדבר ור"ע סבר קירבו נסכים במדבר</p>	<p>קידושין לז:ב</p>
<p>בשר בחלב:מנלן דתנא דבי ר' ישמעאל (שמות כג, יט) לא תבשל גדי בחלב אמו ג"פ אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה ואחד איסור בישול מתניתין דלא כי האי תנא דתניא ר"ש בן יהודה אומר בשר בחלב אסור באכילה ומותר בהנאה שנאמר (דברים יד, כא) כי עם קדוש אתה לה' אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו ולהלן הוא אומר (שמות כב, ל) ואנשי קודש תהיון לי מה להלן אסור באכילה ומותר בהנאה אף כאן אסור באכילה ומותר בהנאה</p>	<p>קידושין נז:ב</p>
<p>ר' ישמעאל סבר כותים גירי אריות הן וכהנים שנטמעו בהם כהנים פסולים היו שנאמר (מלכים ב יז, לב) ויעשו להם מקצותם כהני במות ואמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן מן הקוצים שבעם ומשום הכי פסלינהו ורבי עקיבא סבר כותים גירי אמת הן וכהנים שנטמעו בהן כהנים כשרים היו שנאמר ויעשו להם מקצותם כהני במות ואמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן מן הבחירים שבעם ואלא מפני מה אסרום מפני שהיו מייבמים את הארוסות</p>	<p>קידושין עה:ב</p>